

Ř Á D Z E L E Ň

Národní výbor města Brna se na svém plenárním zasedání, konaném dne 3. 11. 1988, usnesl podle § 39 odst. 2 písm. l zákona o národních výborech, vyhlášeném v úplném znění pod č. 31/1988 Sb. a ve znění pozdějších změn a doplňků (zák. č. 115/1988 Sb.) vydat toto obecně závazné nařízení:

Čl. 1

Základní ustanovení

§ 1

Účel a působnost Řádu zeleně

1. Účelem Řádu zeleně je v zájmu stálého zlepšování životního prostředí upravit postup při budování, údržbě a ochraně zeleně v městě Brně a v této souvislosti také upravit povinnosti organizací a občanů.
2. Řád zeleně je závazný pro orgány, organizace a občany činné na území města Brna.
3. Součástí Řádu zeleně jsou jeho přílohy, které doplňují a konkretizují základní ustanovení.

§ 2

Vymezení pojmu zeleně

Pod pojmem zeleň se rozumí objekt zeleně, což je soubor sadovnických prvků, buď přirozených nebo uspořádaných podle zásad sadovnické estetiky do menších či větších, zpravidla vícefunkčních kompozic, které utvářejí nebo doplňují a zbytnují dané prostředí. Sadovnické prvky jsou živé (biologické - základem je rostlina) a neživé (přírodní nebo umělé). Součástí objektu zeleně jsou rovněž sadovnické doplňky.

a) živé prvky jsou stromy, keře, květinové a travníkové plochy apod. rostoucí buď jednotlivě nebo v ucelených souborech v přirozeném prostředí nebo v substrátech oddělených od přirozeného prostředí jakoukoli stavební konstrukcí.

b) neživé prvky jsou jak voda a přírodní útvary (skály, strže, terénní modelace apod.), tak stavební prvky a umělecká díla (cesty, mosty, terasy, schody, zdi, vodní nádrže, kašny, sochy apod.).

c) sadovnické doplňky jsou přenosné nebo stabilní zařízení, sloužící k užívání, údržbě a ochraně zeleně (lavičky, herní zařízení, osvětlení, koše na odpadky apod.).

§ 3

Kategorizace zeleně

1. Pro území města Brna se používá kategorizace zeleně uvedená v příloze č. 1 Řádu zeleně, která představuje sladění územně plánovacích a odvětvových hledisek.

2. O zařazení určité kategorie rozhoduje ve sporných případech po

odborné stránce Útvar hlavního architekta města Brna (dále jen ÚHAMB) a po stránce výkonu státní správy odbor územního plánování a architektury Národního výboru města Brna (dále jen OÚPA NVMB), který vydává správní rozhodnutí pro řešení sporu.

§ 4

Význam zeleně

1. Zeleň je jedinou a nezastupitelnou složkou životního prostředí, která toto prostředí nenarušuje a která slouží existenci a regeneraci jiných složek, a má zároveň i významnou roli ve výtvarném uspořádání města.

2. Význam zeleně neustále roste a bude se dále prohlubovat v souvislosti se zvýšeným úsilím o ochranu zdravých životních podmínek a proto musí být rozvoj zeleně rovnocenný rozvoji ostatních funkcí města a na její úkor nesmí být budována žádná jiná funkce.

Čl. 2

Budování, právo hospodaření, údržba a ochrana zeleně

§ 5

Obecné požadavky

1. Zeleň musí být rozvíjena dle moderních, biologických, urbanistických, technických a estetických zásad.

2. Plánovitá ochrana, budování a údržba zeleně je součástí péče národních výborů o životní prostředí a součástí povinnosti těch organizací, které vykonávají právo hospodaření s objekty zeleně. Chránit zeleň podle svých možností jsou povinni všichni občané.

3. Plánovitou ochranou, budováním a údržbou zeleně je nutno vytvořit vhodné podmínky pro zdárný růst a vývoj zeleně. K plánovité péči o zeleň patří ochrana zeleně před neuváženou asanací, její zabezpečení proti mechanickému a chemickému poškození, ošetřování starých stromů, ochrana proti chorobám a škůdcům, dosadby a probírky, stejně i tak včasná výsadba za odumřelou či asanovanou zeleň.

4. Východiskem pro naplnění požadavku plánovitěho budování údržby a ochrany zeleně je Územní plán sídelního útvaru města Brna, územní generel zeleně a odvětvový generel zeleně a rekreace a přijatá koncepce tvorby a ochrany životního prostředí na 8. PLP s výhledem do roku 2000.

5. Za dotváření územní koncepce tvorby a ochrany zeleně odpovídá v městě Brně OÚPA NVMB. Při dotváření těchto koncepcí jsou povinny v rámci potřeby s tímto odborem spolupracovat všechny odbory NVMB.

6. Za dotváření odvětvové koncepce tvorby a ochrany zeleně, především v oblasti údržby, odpovídají odbory národních výborů, nadřazené organizacím, které vykonávají právo hospodaření s objekty zeleně. Koordinaci dotváření odvětvové koncepce zajišťuje odbor místního hospodářství NVMB (dále jen OMH NVMB), který úzce spolupracuje s odborem ÚPA NVMB tak, aby byla zajištěna vazba územního a odvětvového plánování.

§ 6

Územní plánování

1. Územní plánovací podklady a územně plánovací dokumentace musí být zpracovány tak, aby zajišťovaly v nejvyšší možné míře ochranu stávajících objektů zeleně a vytvářely předpoklady pro rozvoj zeleně, především v ucelených plochách a nejen na zbytkových plochách rozvoje ostatních funkcí města. Plošný rozsah lesních porostů, městských parků a historických zahrad nesmí být zmenšen ve prospěch jakékoliv jiné funkce města. O výjimce rozhodne plenární zasedání NVMB.

2. Při pořizování územně plánovacích podkladů a územně plánovací dokumentace zajistí pořizovatel komplexní vyhodnocení stávající zeleně řešeného území, které musí obsahovat:

a) zakreslení veškeré stávající zeleně bez ohledu na majetkoprávní vztahy,

b) vyhodnocení stávající zeleně z hlediska státní ochrany a státní památkové péče ve spolupráci s Krajským střediskem státní památkové péče a ochrany přírody v Brně (dále jen KSSPPOP) a zpracování kategorizace stromů dle vyhlášky č. 142/1980 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o ochraně stromů, rostoucích mimo les (viz příloha č. 2),

c) ocenění vzrostlé zeleně dle Podnikového ceníku velkoobchodních cen vzrostlých okrasných stromů a keřů, JKV O26 5, O26 6, schváleného výměrem č. 1256/78 ze dne 23. 6. 1978 NVMB, plánovací odbor, s účinností od 1. 7. 1978,

d) vyhodnocení zeleně, která je součástí lesního půdního fondu, dle vyhlášky FMTIR č. 12/1978 Sb., o ochraně lesního půdního fondu při územně plánovací činnosti.

3. Pořizovatel územně plánovacích podkladů nebo územně plánovací dokumentace vyzve před zahájením prací na konceptu odbor kultury NVMB (dále jen OK NVMB), který je orgánem státní správy na úseku ochrany přírody, aby uplatnil požadavky na ochranu a tvorbu zeleně v řešeném území.

4. Územně plánovací podklady a územně plánovací dokumentace musí obsahovat

- údaje o celkovém rozsahu zeleně, jejíž dotčení se předpokládá
- údaje o celkovém rozsahu ploch určených k založení nové zeleně
- zdůvodnění, proč je navrhované řešení z hlediska ochrany zeleně a ostatních společenských zájmů nejvýhodnější

5. OK NVMB v rámci stanoviska k navrhovanému řešení územně plánovacích podkladů a územně plánovací dokumentace uplatní závazné podmínky, jimiž je zajištěna ochrana a rozvoj zeleně.

6. Veškerá činnost na území města Brna musí být směřována tak, aby v nejvyšší možné míře byla respektována nejen stávající zeleň a její životní podmínky, ale i podmínky pro růst a vývoj nově budované zeleně, proto nesmí být plochy určené pro zeleň znehodnocovány a způsob dočasného využití musí být v souladu s jejich perspektivní funkcí.

§ 7

Územní řízení

1. V rámci prováděného územního řízení přihlížejí stavební úřady důsledně k potřebám ochrany a tvorby zeleně jako součásti péče o životní prostředí dle § 37 stavebního zákona č. 50/1976 Sb.

2. Investor je povinen k žádosti k vydání územního rozhodnutí přiložit komplexní vyhodnocení stávající zeleně dle § 6 odst. 2 tohoto řádu. Pokud nedojde k asanaci zeleně, musí to být v žádosti o vydání územního rozhodnutí výslovně uvedeno.

3. V územním rozhodnutí stavební úřad stanoví:

a) rozsah zeleně, která musí být zachována a způsob její ochrany

b) rozsah asanace zeleně a způsob její náhrady:

náhradní zeleň musí být budována tak, aby svou společenskou hodnotou odpovídala společenské hodnotě asanované zeleně

- skupinová kategorie "veřejná zeleň" musí být vždy nahrazena novým objektem veřejné zeleně v odpovídající společenské hodnotě

- společenská hodnota ostatních kategorií zeleně se realizuje v rámci objektu zeleně budované stavby, pokud nelze v rámci stavby vybudovat náhradní zeleň v plném rozsahu, určí se náhradní lokalita (viz § 17 Podmínky asanace zeleně)

c) podmínky pro budování objektů zeleně vycházející ze stavebního zák. č. 50/1976 Sb. a zohledňující požadavky tohoto Řádu zeleně, vč. stanovení kategorie budované zeleně a intenzitní třídy údržby.

4. Při územním řízení je nutno koordinovat rekonstrukci a výstavbu inženýrských sítí tak, aby neznemožňovaly budování objektů zeleně dle zásad sadovnické estetiky na plochách k tomu určených. Inženýrské sítě je nutno vést mimo tyto plochy nebo po obvodu ploch v koridorech a přitom respektovat prostorovou normu uložení inženýrských sítí nejen ve vztahu ke stávající, ale i nově budované zeleni.

5. Územní rozhodnutí na pozemky, na kterých se nachází zeleň (souvislé plochy, stromořadí nebo i solitéry), lze vydat jen na základě souhlasu OK NVMB. Souhlas je udělen v rámci územního řízení na žádost investora stavby, pro kterou je zábor zeleně požadován.

6. Jestliže má být objekt zeleně po dokončení předán uživateli odlišnému od investora, bude ve stádiu projektového úkolu smluvně sjednán způsob a podmínky budování a předání dokončených objektů zeleně budoucímu uživateli, vč. situačního plánu příslušnosti obhospodařování v souladu s ustanovením § 20 odst. 1 písm. e) vyhlášky č. 5/1987 Sb., o dokumentaci staveb.

§ 8

Projektování objektů zeleně

1. Pro tvorbu nové a pro rekonstrukce stávající zeleně, mimo zeleň u rodinné a vilové zástavby a zeleň na pozemcích v soukromém vlastnictví a osobním užívání, musí být vypracována přípravná a projektová dokumentace.

2. Objekty zeleně se projektují v souladu s vyhláškou č. 5/1987 Sb., o dokumentaci staveb.

3. Projektovou činnost, potřebnou pro výstavbu nebo rekonstrukci objektů zeleně mohou vykonávat pouze organizace s projektovým oprávněním podle vyhl. č. 88/1976 Sb., o oprávnění k projektové činnosti. Jestliže organizace současně plní funkci generálního projektanta na území města Brna, musí zajistit specializované práce pro sadovnickou a krajinářskou projekci. Projektovou činnost v oblasti zeleně pro potřeby občanů může provádět kromě výše uvedených organizací i jednotlivec - projektant s oprávněním podle vyhlášky č. 88/1976 Sb., o oprávnění k projektové činnosti a v souladu s občanským zákoníkem č. 40/1964 Sb.

4. Generální projektant zeleně, projektující objekty zeleně území města Brna, je povinen vykonávat autorský dozor podle vyhlášky č. 5/1987 Sb., o dokumentaci staveb a na odchytky bezodkladně upozornit investora, dodavatele, popř. orgán, který schválil úvodní projekt a dotčený orgán státní správy.

5. Ve všech stupních přípravné a projektové dokumentace všech staveb na území města musí být zakreslena stávající zeleň. Součástí dokumentace musí být projekt ochrany zeleně s řešením účinných opatření, zajišťujících nejen ochranu této zeleně, ale i jejich životních podmínek.

6. Zeleň určená k asanaci musí být v projektovém úkolu staveb finančně ohodnocena a rozpočtová část projektového úkolu musí obsahovat finanční náklady na náhradní objekty zeleně za zeleň asanovanou minimálně ve finanční výši likvidované zeleně. Podmínky asanace zeleně určuje § 17 Řádu zeleně.

7. Zeleň musí být projektována v souladu s funkcí v území podle zásad sadovnické estetiky s respektováním

požadavku na racionální údržbu a ochranu. V příloze č. 3 jsou stanoveny základní všeobecné požadavky na objekty zeleně.

8. Ve výkresové dokumentaci projektované zeleně musí být zakresleny stávající a navržené inženýrské sítě s vyznačením jejich ochranných pásem. Navrhovaná výsadba dřevin musí respektovat uložení inženýrských sítí s přihlédnutím na růst zeleně a případné zajištění oprav v síti.

9. Textová část projektové dokumentace musí obsahovat veškeré skutečnosti o výběru dřevin navržených k výsadbě, technologické podmínky pro založení projektované zeleně a následnou údržbu.

IO. Pro akce "Z" a akce zvelebování města platí ustanovení odstavce I-9 v plném rozsahu.

II. Veškerá projektová dokumentace objektů zeleně na veřejných prostranstvích musí být zaslána k vyjádření koordináčnímu centru Dopravně inženýrské organizace města Brna.

§ 9

Stavební řízení

1. Investor předloží příslušnému stavebnímu úřadu žádost o vydání stavebního povolení nebo ohlášení stavby doložené inventarizací zeleně, vč. projektu ochrany zeleně, vyjádřením organizace, která bude vykonávat právo hospodaření s objektem zeleně a rozhodnutím o povolení asanace zeleně (§ 17 Podmínky asanace zeleně).

2. Ve stavebním řízení za účelem vydání stavebního povolení na stavby všeho druhu stavební úřad přezkoumá, zda jsou v předložené projektové dokumentaci stavby respektovány podmínky územního rozhodnutí na ochranu stávající nebo výhledově plánované zeleně a zda předkládaná projektová dokumentace nevytváří podmínky pro ohrožení zeleně v průběhu užívání stavby.

3. Pokud se v průběhu stavebního řízení zjistí ohrožení zeleně nad rámec územního rozhodnutí nebo nepředpokládané ohrožení zeleně v budoucím užívání stavby, stanoví stavební úřad ve stavebním povolení potřebná opatření k ochraně zeleně, zejména respektování stanovisek organizací, kterým přísluší právo hospodaření se stávajícími objekty zeleně.

4. Výstavba samostatných objektů zeleně musí probíhat v souladu se stavebním zákonem č. 50/1976 Sb., a proto se na ně vydává stavební povolení ve smyslu a rozsahu ustanovení § 66 tohoto zákona. Stavební úřad ve stavebním řízení zjistí, zda je zajištěno předání objektu zeleně po jeho dokončení organizaci, která bude vykonávat právo hospodaření s objektem zeleně, dle vyhlášky č. 5/1987 Sb. o dokumentaci staveb, což je podmínkou vydání stavebního povolení.

§ 10

Výstavba objektů zeleně

1. Investor zajišťuje a připravuje výstavbu objektů zeleně dle vyhlášky č. 5/1987 Sb. o dokumentaci staveb. Tuto přípravu nebo část svých povinností může dle vyhlášky č. 89/1976 Sb. o oprávnění k inženýrské činnosti ve výstavbě smluvně zajišťovat na základě požadavku investora jiná organizace s oprávněním inženýrské činnosti.
2. Investor výstavby objektů zeleně zajišťuje odborné provádění výstavby prostřednictvím dodavatelských organizací, popř. dalších odborných pracovišť.
3. Dodavatel výstavby objektů zeleně je profesionálně vybavená organizace, která může uzavřít smlouvu a plnit funkci vyššího dodavatele, u menších objektů zeleně může být dodavatelem občan, kterému byla tato činnost povolena národním výborem.
4. Investiční výstavbu objektů veřejně přístupné zeleně zajišťují organizace řízené NVMB a pověřené výkonem investiční činnosti dle platných předpisů (viz příl. č. 4).
5. Ostatní investoři zajišťují výstavbu objektů zeleně v rámci výstavby stavebních objektů v souladu s územním plánem sídelního útvaru města Brna a podle podmínek územního rozhodnutí a stavebního povolení.
6. Jakékoli změny při vlastní výstavbě objektů zeleně oproti schválené projektové dokumentaci musí být projednány s projektantem, s organizací, která bude vykonávat právo hospodaření s objektem zeleně a s příslušným stavebním úřadem. Při jejich souhlasu budou veškeré změny řádně zakotveny do dokumentace objektu zeleně.
7. Při výstavbě objektů zeleně musí být výsadba vlastní zeleně prováděna ve vhodném vegetačním období, ve výjimečných případech i mimo toto období při odpovídajících klimatických podmínkách nebo při použití výsadbového materiálu upraveného pro realizaci výsadby.
8. Veškerá budovaná zezeň musí být již v průběhu výstavby objektů zeleně pravidelně a odborně udržována podle postupu stanoveného projektantem.
9. V rámci kontrolních dnů při výstavbě objektů zeleně přizve investor zástupce organizace, která bude vykonávat právo hospodaření s objektem zeleně, k předběžné kontrole kvality prováděné výstavby.

§ II

Rekonstrukce objektů zeleně

1. Rekonstrukce objektů zeleně podléhají schvalovacímu řízení dle ustanovení stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a zajišťuje je organizace, která vykonává právo hospodaření s objektem zeleně v souladu s odvětvovým generem zeleně a rekreace a dle skutečných potřeb daného území.
2. Rekonstrukce objektů zeleně chráněných podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči nebo podle zákona č. 40/1956 Sb. o státní ochraně přírody se zajišťují v souladu s požadavky KSSPPOP v Brně.
3. V odůvodněných případech může rekonstrukci objektu nařídít organizaci, která vykonává právo

hospodaření s objektem zeleně, příslušný národní výbor.

4. Se souhlasem ÚPA NVMB může dojít v rámci rekonstrukce objektu zeleně, ke změně funkce zeleně nebo jejího uspořádání, případně k doplnění dalších potřebných funkcí.

5. Pěstební zásady (tj. probírky, uvolňování hodnotných dřevin, kácení suchých a poškozených stromů apod.) v rámci schválených rekonstrukcí se neoceňují a nepodléhají schvalování v komisi pro povolování zásahů do zeleně.

§ 12

Právo hospodaření s objekty zeleně

1. Právo hospodaření s objekty zeleně vykonávají organizace nebo občané, kteří mají objekt zeleně v užívání nebo ve vlastnictví (viz příl. č. 4). Výkon práva hospodaření musí být zajištěn pro každý objekt zeleně.

2. Veškeré nově budované objekty zeleně se předávají organizacím nebo občanům, kteří budou vykonávat právo hospodaření s objekty zeleně, na základě kolaudačního rozhodnutí dle stavebního zákona č. 50/1976 Sb., jestliže na ně bylo vydáno stavební povolení.

3. Objekty zeleně v socialistickém vlastnictví se zásadně předávají hospodářskou smlouvou o převodu práva hospodaření s národním majetkem ve smyslu ustanovení hospodářského zákoníku č. 45/1983 Sb. a v souladu s vyhláškou č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem. Podmínky předávání nových objektů zeleně jsou uvedeny v příloze č. 5.

4. Vznikne-li spor mezi organizacemi, řízenými nebo spravovanými NVMB o tom, která organizace má vykonávat právo hospodaření s národním majetkem, rozhoduje podle Statutu NVMB finanční odbor v řízení stanoveném vyhláškou č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem. K rozhodnutí si vyžádá zejména stanovisko odboru MH, dopravy a OÚPA NVMB.

5. Výkon práva hospodaření po dobu budování do okamžiku fyzického předání nově vybudovaného objektu zeleně budoucímu uživateli zajišťuje investor výstavby objektu zeleně.

6. Organizace nebo občan, kterému přísluší právo hospodaření s objekty zeleně, je povinen zajišťovat výkon práva hospodaření v rozsahu nezbytném pro plnění všech funkcí, které má zeleň příslušné kategorie plnit. Především zajišťuje její ochranu, účelnou a hospodárnou údržbu a rozvoj v souladu s ustanoveními Řádu zeleně.

7. Organizace, které přísluší právo hospodaření s objekty zeleně v socialistickém vlastnictví, zajišťuje všechny povinnosti v souladu s hospodářským zákoníkem č. 45/1983 Sb. a vyhláškou č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem. Eviduje skutečný stav objektů zeleně dle metodických pokynů MV ČSR čj. MH/5/8820/1429/83 a MF ČSR čj. 351/15.047/83, zpracovává a zabezpečuje aktualizaci podrobné pasportní dokumentace. Objekty zeleně, chráněné dle zákona č. 40/1956 Sb., o státní ochraně přírody nebo

dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči jsou evidovány v přímé spolupráci s KSSPPOP v Brně.

8. Organizace, které přísluší právo hospodaření s objekty zeleně v socialistickém vlastnictví, je povinna zajišťovat průběžně kontrolu stavu zeleně a z provedených zjištění zpracovávat každoročně návrh opatření na zlepšení zdravotního stavu zeleně a jejích životních podmínek.

Při kalamitním výskytu chorob a škůdců jsou organizace, kterým přísluší právo hospodaření s objekty zeleně, povinny zajistit ochranu zeleně podle pokynů Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského v Brně a metodických pokynů k ochraně rostlin, vydaných ministerstvem zemědělství a výživy ČSR.

§ 13

Údržba objektů zeleně

1. Údržba objektů zeleně je nepřetržitý proces, jehož cílem je zachování charakteru schválené úpravy zeleně. Spočívá v systematické péči o všechny živé i neživé prvky objektů zeleně včetně sadovnických doplňků, zajištění jejich funkce, provozu a estetického vzhledu. Součástí údržby je i provádění dosadeb, provádění probírek porostů v rámci výchovných zásahů, odstraňování náletů, ochrana proti chorobám a škůdcům, odstraňování škod a zmírňování negativních vlivů působících na zeleň, udržování a zajišťování čistoty.

2. Pravidelnou údržbu jsou povinni zajistit organizace a občané, kterým přísluší právo hospodaření s objekty zeleně, a to buď vlastní kapacitou, nebo jinou organizací na základě hospodářské smlouvy, popř. na základě dohody s občany.

3. Organizace nebo občan provádějící údržbu zeleně, musí mít pro výkon údržby odborné a technologické předpoklady.

4. Údržbu objektů zeleně chráněných podle zákona č. 40/1956 Sb., o státní ochraně přírody nebo podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči zajišťuje uživatel nebo vlastník objektu zeleně dle pokynů OK NVMB po projednání s KSSPPOP.

5. Údržba objektů veřejně přístupné zeleně se provádí na základě zařazení plochy dle jejího významu a kategorie do intenzitní třídy údržby (viz příloha č. 6) a je zajišťována zásadně na základě vypracovaných ročních plánů údržby (schválených nadřízeným orgánem té organizace, která vykonává právo hospodaření s příslušným objektem zeleně), které musí vycházet z aktualizovaných pasportů příslušných objektů zeleně. Vypracování ročních plánů údržby, vč. konkrétní technologie pro jednotlivé objekty zeleně a harmonogram údržby, zajišťují organizace, které vykonávají právo hospodaření s objekty veřejně přístupné zeleně.

6. O dodatečném vybavování objektů zeleně sadovnickými prvky a doplňky i o jejich přemístování rozhoduje komise pro povolování zásahů do zeleně (viz § 17 odst. 6).

§ 14

Zeleň v socialistické péči

1. Socialistická péče občanů a organizací NF o zeleň je výrazem uvědomělé péče o životní prostředí. Uplatňuje se u vhodných objektů veřejně přístupné a vyhrazené zeleně zejména tam, kde není možno využít dostupné mechanizace k provádění její údržby.
2. Předání objektu zeleně do socialistické péče se provádí písemnou smlouvou uzavřenou ve dvou vyhotoveních mezi organizací, které přísluší právo hospodaření s objektem zeleně a organizací nebo občanem (skupinou občanů), přebírajícím zeleň do socialistické péče. Jedno vyhotovení smlouvy si ponechá organizace nebo občan (zástupce skupiny občanů) přebírající zeleň do socialistické péče. Ve smlouvě se dohodne, který objekt nebo část objektu zeleně bude předána do socialistické péče a jaké jsou závazky obou stran.
3. Předání objektu zeleně do socialistické péče nezbujuje organizaci, které přísluší právo hospodaření s objektem zeleně, jejich dosavadních povinností, vyplývajících z příslušných právních předpisů a ustanovení § 12 Řádu zeleně. Proto je organizace, které přísluší právo hospodaření s objektem zeleně i nadále povinna v potřebné míře dbát o řádnou péči o zeleň, např. poskytovat organizacím nebo občanům, kteří zeleň převzali do socialistické péče, odbornou a nezbytnou materiální pomoc k výkonu této péče.

§ 15

Ochrana zeleně při záměru a realizaci výstavby

1. Ochranu zeleně při záměru a přípravě výstavby řeší § 6, § 7, § 8 a § 9 tohoto Řádu zeleně.
2. Ochranu zeleně při realizaci stavby zajistí investor podle podmínek územního rozhodnutí a stavebního povolení. Všechny podmínky, týkající se ochrany zeleně, se vztahují nejen na plochy vlastní výstavby, ale i na plochy dočasného záboru. Zařízení staveniště se zásadně nesmí umísťovat na plochy městských parků s výjimkou zařízení staveniště pro rekonstrukci těchto parků.
3. Podrobné podmínky ochrany zeleně při provádění staveb určuje organizace, které přísluší právo hospodaření s objektem zeleně, jako stanovisko dotčeného orgánu, které je součástí dokladové části přípravné a projektové dokumentace.
4. Při rekonstrukci či jiné úpravě v ulici, která má za následek změnu nivelity, je investor povinen obnovit plochy zeleně, včetně doplnění nebo výměny zeminy a zajistit stavební opatření na vyrovnání výškového rozdílu tak, aby u stávajících stromů byla zachována původní úroveň terénu v co největší ploše kolem stromů.
5. Jestliže dojde při stavebních úpravách nebo výkopových pracích k poškození stromu nebo jeho kořenů, je dodavatel stavebních nebo výkopových prací povinen zajistit okamžitě ošetření poškozených stromů, tzn. čisté odříznutí poškozených kořenů nebo větví, vyčištění ran na kmeni a jejich zatření šedou latexovou barvou.

6. Při výkopových pracích a stavebních úpravách není dovoleno ukládat zeminu, stavební odpad nebo stavební materiál na hromady ke stromům, ani jakkoli jinak kmene stromů zasypávat.

7. Při opravách nebo ukládání nových inženýrských sítí není dovoleno ukládat podzemní vedení pod stromy. Trasy vedení musí být navrženy tak, aby neomezovaly růst stromů včetně kořenů ani v budoucnu. Při ukládání podzemních vedení nebo při vysazování stromů nesmí být vzájemná vzdálenost vnějšího povrchu vedení nebo jeho ochranné konstrukce od kmene stromu menší než 1,5 m (ČSN 73 6005 Prostorová úprava vedení technického vybavení).

8. Nově budované nadzemní vedení nesmí omezovat stromy v růstu, vzdálenost sloupů a stožárů od osy stromů musí být nejméně 4 m, přičemž je třeba uvážit jejich následný vývoj.

9. Stožáry, dopravní značky a ostatní zařízení, nesloužící růstu a ochraně zeleně, nesmí být umístována do nebezpečné plochy kolem stromu.

10. Plnění podmínek ochrany zeleně při výstavbě kontroluje státní stavební dohled ve spolupráci s inspektorem kultury odboru školství, kultury, sociálních věcí a zdravotnictví obvodního národního výboru

§ 16

Ochrana zeleně při užívání

1. Zeleň je dovoleno užívat způsobem přiměřeným jejímu účelu, který vyplývá z její kategorie (viz příloha č. 1) a jakékoli její poškozování je zakázáno.

2. Při užívání veřejné zeleně je třeba zachovávat pořádek, čistotu a klid a vyvarovat se všeho, co by narušovalo nebo ohrožovalo účel, jemuž zeleň slouží.

3. Ve veřejné zeleni je zakázáno zejména:

a) trhat květiny a plody ovocných a okrasných dřevin a lámat větve nebo jinak poškozovat stromy, keře a jiné části zeleně,

b) znečišťovat plochy, svévolně přemísťovat veřejná zařízení, vyvěšovat plakáty a jiné předměty na dřeviny,

c) vjíždět vozidly na plochy zeleně a parkovat na nich, při organizovaných veřejných akcích lze postupovat dle odst. 8 § 16 Řádu zeleně,

d) instalovat prodejní stánky, reklamní panely, velkokapacitní kontejnery, nádoby na pevný domovní odpad a jiná zařízení omezující růst, rozvoj a racionální údržbu zeleně,

e) koupání ve vodních nádržích kromě nádrží k tomu určených,

f) provádět jakékoli úpravy a výsadby bez souhlasu organizace, která vykonává právo hospodaření s objektem zeleně, nebo odborné organizace zajišťující údržbu.

4. V parcích (UZ III-II3, příloha č. 1) je zakázáno vstupovat na travnaté plochy (s výjimkou ploch vyhrazených pro rekreační a sportovní činnost), jezdit na kole, sáňkovat, lyžovat a nechat volně pobíhat psy

mimo místa k těmto účelům vyhrazena.

5. Na dětská hřiště je zakázán vstup psům a jiným domácím zvířatům.

6. Organizace, která vykonává právo hospodaření s objekty veřejné zeleně, může vydat návštěvní řád, který stanoví bližší podmínky pro užívání daného objektu zeleně.

7. Návštěvníci objektů zeleně jsou povinni dbát upozornění a pokynů pracovníků organizace, která vykonává právo hospodaření s daným objektem zeleně, a dalších orgánů k tomu oprávněných.

8. Výjimky z tohoto ustanovení povoluje podle povahy požadované činnosti organizace, které přísluší právo hospodaření s objektem veřejné zeleně po dohodě s příslušným orgánem národního výboru.

§ 17

Podmínky asanace zeleně

1. Asanací zeleně se rozumí jakékoli částečné nebo úplné odstranění objektu zeleně. Asanovat zeleň je možno jen v nezbytně nutném rozsahu a pouze v případech, kdy je to nutné z hlediska celospolečensky uznávaných zájmů a kdy uskutečnění těchto zájmů nelze dosáhnout jinak. Splnění těchto předpokladů je povinen prokázat ten, kdo žádá o povolení asanace.

2. Pro zachování stávající společenské hodnoty městské zeleně je nezbytně nutné asanovanou zeleň nahradit v plné hodnotě, proto je žadatel o povolení asanace povinen zajistit vybudování náhradní zeleně v hodnotě asanované zeleně. Ustanovení se vztahuje v plném rozsahu na socialistické organizace. U zeleně se vlastnictví a užívání občanů postupuje přiměřeně, komise pro povolování zásahů do zeleně rozhodne podle konkrétní situace, zda a v jakém rozsahu budou provedeny náhradní výsadby.

3. Všechny sadovnické prvky mimo stromy (dřeviny stromového a keřového vzrůstu a sadovnické doplňky jsou oceněny pro účely asanace dle pasportu zeleně.

4. Asanace stromů se provádí ve smyslu vyhlášky č. 142/1980 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o ochraně stromů, rostoucích mimo les. Společenská hodnota stromů pro účely asanace se stanoví - viz ocenění vzrostlé zeleně § 6 odst. 2d.

5. Žádost o povolení kácení stromu podá žadatel odboru školství, kultury, sociálních věcí a zdravotnictví příslušného ObNV.

6. Žádost o povolení kácení stromu musí být projednána v komisi pro povolování zásahů do zeleně, která je jmenována z odborných pracovníků odboru ÚPA NVMB, resp. ÚHAMB, Správy veřejného majetku města Brna (dále jen SVMMB), inspektora kultury příslušného ObNV, který se zúčastňuje jednání v komisi v případech, kdy je asanace zeleně vyžadována z důvodu umístění stavby (přístavby) nebo narušení vzrostlou zelení. Do komise mohou být přizváni další odborníci, především z Vysoké školy zemědělské, Výzkumného a šlechtitelského ústavu okrasného zahradnictví apod., s hlasem poradním.

7. Rozhodnutí o povolení kácení stanoví podle podmínek územního rozhodnutí (§ 7 Řádu zeleně), pokud

bylo vydáno:

- a) přesný rozsah povolení kácení (vyznačeno v předložené inventarizaci)
 - b) způsob ochrany zeleně, která zůstává zachována,
 - c) dobu kácení, která se provádí zpravidla v období vegetačního klidu, tj. od 1. 10. do 31. 3.,
 - d) podmínky budování náhradních objektů zeleně, tzn. lokalitu, způsob projektování a budování, vč. povinností zajistit výkon práva hospodaření a způsob předání vybudované zeleně. Ve výjimečných případech se postupuje dle § 20 odst. 4 Řádu zeleně.
8. Odvolacím orgánem proti rozhodnutí komise pro povolování zásahů do zeleně je odbor kultury NVMB.

§ 18

Škody na zeleni a jejich vypořádání

1. Organizace nebo občan, který má objekt zeleně ve vlastnictví nebo v užívání, sleduje stav a svévolně poškozování zeleně, provádí průběžně taková opatření, aby ke škodám na zeleni nedocházelo a dohlíží na odstranění takto zjištěných závad.
2. Každý, kdo neplní podmínky ochrany zeleně, zejména poškodí-li nebo skácí strom bez povolení, případně neoznámí příslušnému NV skácení stromu, které bezprostředně ohrožovaly životy osob nebo obecně prospěšného zařízení, bude stíhán podle zák. č. 65/1986 Sb., kterým se doplňuje zák. č. 40/1956 Sb., o státní ochraně přírody. Pro ukládání sankcí je příslušný OK NVMB.
3. Poškození nebo skácení stromu vyhlášeného jako chráněný přírodní výtvar podle zák. č. 40/1956 Sb., o státní ochraně přírody bude stíháno jako přečin nebo trestný čin podle trestního zákona č. 140/1961 Sb.
4. Za porušování povinností při ochraně a péči o zeleň, vyplývajících z vyhl. č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, může být organizaci, která vykonává právo hospodaření s objekty zeleně, příslušným finančním orgánem uložena pokuta až do výše 500 000,- Kčs.
5. Vypořádání škod na objektech zeleně způsobené občany nebo socialistickými organizacemi podléhá předpisům o škodách na majetku dle občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. nebo hospodářského zákoníku č. 45/1983 Sb.
6. Škody na objektech zeleně, vzniklé v souvislosti s živelnými pohromami, nahrazuje organizace nebo občan, jemuž přísluší právo hospodaření s objektem zeleně.

§ 19

Financování výstavby, rekonstrukcí a oprav objektů zeleně

1. Výstavba objektů zeleně je zajišťována z finančních prostředků:

a) sídlištní zeleň z investičních nákladů komplexní bytové výstavby

b) doprovodná a izolační zeleň komunikací a investičních nákladů dopravních staveb

c) zeleň ostatních staveb z investičních nákladů těchto staveb

d) zeleň budovaná v rámci akcí "Z" z prostředků na tyto stavby

e) ostatní objekty veřejné zeleně z přidělených investičních limitů organizací, které vykonávají právo hospodaření s objekty veřejné zeleně.

2. Finanční prostředky přidělené na výstavbu objektů zeleně nesmí investor použit na jinou investiční činnost.

3. Investor zajišťuje finanční prostředky v takové výši, aby bylo zajištěno vybudování zeleně v kvalitě odpovídající stanovené kategorii a v plném rozsahu dle schválené projektové dokumentace.

4. Plánování finančních prostředků na výstavbu a rekonstrukci objektů skupinové kategorie "veřejná zeleň" (viz příloha č. 1) se provádí v souladu se schváleným harmonogramem realizace odvětvového generelu zeleně a rekreace. Návrh investičních akcí připravuje SVMMB a ÚHAMB. Návrh musí být v souladu s dlouhodobými cíli územního plánování.

5. Rekonstrukce objektů zeleně ostatních kategorií jsou financovány z prostředků, které zajišťují organizace nebo občané, jimž přísluší právo hospodaření s těmito objekty zeleně.

6. Oprava zanedbaných objektů skupinové kategorie "veřejná zeleň" (tj. uvedení do původního stavu) je financována z prostředků přidělovaných NVMB na základě usnesení vlády ČSR č. 96/1978 na řešení specifických problémů města Brna.

§ 20

Financování údržby a ochrany objektů zeleně

1. Údržba a ochrana veřejně přístupné zeleně je financována z neinvestičních prostředků organizace, která vykonává právo hospodaření s objekty veřejně přístupné zeleně. U organizací spravovaných NVMB jsou prostředky přidělovány z rozpočtu NVMB. Podkladem pro přidělení finančních prostředků jsou skutečně obhospodařované výměry zeleně jednotlivých intenzitních tříd údržby evidovaných v pasportech zeleně a platné předpisy.

2. Financování údržby a ochrany ostatních kategorií zeleně zajišťují příslušné organizace nebo občané, kteří vykonávají právo hospodaření s objekty zeleně, v souladu s obecně platnými předpisy pro financování a v souladu s obecně platnými předpisy pro financování a v souladu s požadavky na údržbu dané kategorie zeleně.

3. Ochrana zeleně při stavební činnosti je financována investorem výstavby z prostředků stavby.
4. Ve výjimečných případech, kdy nebude socialistické organizaci stanovena povinnost provést náhradní výsadbu za asanovanou zeleň (viz § 17 Řádu zeleně), budou finanční prostředky v hodnotě asanované zeleně odvedeny do rozpočtu NV.
5. Finanční náklady na údržbu musí být plánovány v přímé návaznosti na podklady pasportu.
6. Organizace, které vykonávají právo hospodaření s objekty zeleně, jsou povinny provést pro každý následující kalendářní rok rozbor nákladů na zajištění požadované údržby a zároveň projednat příslušné dodavatelsko-odběratelské vztahy z hlediska kapacitního zajištění údržby.
7. Z finančních prostředků přidělených na údržbu veřejně přístupné zeleně není dovoleno financovat ostatní veřejně prospěšné služby, nesouvisející s údržbou zeleně. Bez předchozího projednání a vypracování dodatku hospodářské smlouvy je nepřípustné financovat údržbářské práce nad rámec uzavřené hospodářské smlouvy. Při financování údržby zeleně je nutno přihlížet k dosažení maximální hospodárnosti a účelnosti vynaložených nákladů.

Čl. 3

Ustanovení společná a závěrečná

§ 21

1. V případě nejasnosti týkající se aplikace ustanovení Řádu zeleně bude pro potřeby orgánu, která má podle Řádu zeleně rozhodnout, ustanovena komise složená ze zástupců odboru územního plánování a architektury NVMB, odboru místního hospodářství NVMB, finančního odboru NVMB a organizace, která vykonává právo hospodaření s objektem zeleně. Předsedou komise bude vždy zástupce odboru místního hospodářství NVMB.

2. Bude-li to vzhledem k posuzovanému problému potřebné, předseda komise požádá také jiný státní orgán nebo organizaci o vyslání zástupce, který se stane rovněž členem komise.

§ 22

Průběžnou kontrolu dodržování Řádu zeleně zajišťuje odbor územního plánování a architektury NVMB, odbor místního hospodářství NVMB, odbor kultury NVMB, odbor finanční NVMB a organizace, kterým přísluší právo hospodaření s objekty zeleně, každý v rozsahu své působnosti.

§ 23

l. Řádem zeleně nejsou dotčena práva a povinnosti vyplývající z jiných právních předpisů. Tyto právní předpisy je nutno dodržovat i v těch případech, kdy se o tom Řád zeleně nezmiňuje.

§ 24

Řád zeleně města Brna se vydává jako obecně závazné nařízení Národního výboru města Brna s účinností od 1. 1. 1989. Současně se ruší Řád zeleně z roku 1969.

JUDr. Bohumil Brůža JUDr. Alois Skoupý

tajemník NV města Brna

primátor města Brna